
ЖИТНОЗЗРНО

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

* * * Боянъ Боевъ	Търпението — първо стъпало на Любовта. Истинският път за разрешаване на свѣтов- нитѣ въпроси.
Д-ръ Ел. Р. Коевъ	Има ли смисълъ науката.
2. Учителятъ говори :	Темпераменти.
Изъ „Живото Слово“.	Четиритѣ нѣща.
Здраве, Сила и Животъ:	Внушение и Самовнушение; Дишането; Красивото.
Г. Сжбевъ	Въ училището на природата.
Д-ръ Е. Новотни :	Богомилството и духътъ на отрицанието въ нашата история.
Изъ Вълшебната книга на природата:	Риба, която предсказва земетресенията.
2. Вести и Книгописъ.	Единъ помощенъ апаратъ за френологията.
Le Maître parle :	Le Noyau de l'Enseignement divin.

S O M M A I R E

* * * Boĭan Boëv	La patience — premier degré de l'Amour. La vraie voie vers la solution des problèmes mondiaux.
Dr. El. R. Cohen	La science a-t-elle du sens ?
G.	Tempéraments.
Le Maître parle :	Les quatre choses.
De la „parole vivante“.	
Santé, force et vie.	Suggestion et autosuggestion. La respiration. Le beau.
G. Sabev	L'école de la Nature.
Dr. E. Novotni	Le Bogomilisme et l'esprit de négation dans notre histoire.
Du livre enchanteur de la Nature	— Un poisson qui présage les tremblements de terre.
G.	Un appareil phrénologique.
Nouvelles et livres nouveaux.	
Le Maître parle :	Le Noyau de l'enseignement divin.

ЖИТНО ЗЪРНО

Год. IX

Кн. 6

Търпението — първо стъпало на Любовта

Езикът на днешното човѣчество избилствува съ празни думи, съ думи безъ съдържание и смисълъ. И затова на съвременнитѣ хора трѣбва да се изяснява вътрешния смисълъ на живото Слово. Така на-примѣръ, често хората говорятъ за търпение, ала малцина разбиратъ истинския му смисълъ, малцина знаятъ неговия произходъ и предназна-чение. Иначе, не бихме чували толкова много хора да се провикватъ, че не можели повече да търпятъ, че чашата на търпението имъ пре-лѣла! Тия люде, очевидно, смѣсватъ търпение съ неволя. Ала едно е търпение, друго — неволя. Преди всичко, безъ търпение не може нищо да се постигне, и най-важно — безъ търпение не могатъ да се задържатъ резултатитѣ на постигнатото. Никакво знание, ни-какво изкуство не може да се постигне и задържи безъ търпение. Тър-пението е основа на човѣшкия характеръ, а безъ сигурна и непоколебима основа може ли една постройка да устои срещу външ-ния напоръ на стихитѣ? Ето защо, дълбоко погледнато, само гениални-тѣ хора, само светитѣ, само великитѣ и разумни души могатъ да бж-датъ въ истинския смисълъ на думата търпеливи. Само истинскитѣ учени, истинскитѣ хора на изкуството могатъ да бждатъ търпеливи! Раз-бира се, когато говоримъ за учени, ние не подразбираме ония профе-сионални представители на съвременната наука, които преподаватъ въ университетитѣ, и на които се плаща за това. Истински ученъ е оня, който работи идейно, безъ да очаква нѣкакво възнаграждение. Такъвъ ученъ е роденъ отъ гениална майка и ге-ниаленъ баща, задъ които седатъ цѣла редица поколѣния отъ гениални хора. Не две, не три или дори четири поколѣния — задъ гърба на истинския гениаленъ човѣкъ трѣбва да седатъ десетки поколѣния, сто-тици и хиляди прародители, които сж вървѣли въ божествения пѣтъ, въ пѣтя къмъ великото и красивото. Не идва ли единъ човѣкъ по такава линия, той не може да бжде нито ученъ, нито гениаленъ, нито светия въ истинския смисълъ на думата. А мнозина съвременни хора мислятъ, че достатъчно е да се покаятъ, за да станатъ чисти, свети хора. Както пѣкъ други мислятъ, че като свършатъ нѣкакъвъ факултетъ и на-пишатъ нѣколко съчинения по известенъ въпросъ, могатъ вече да ми-натъ за знаменити учени. Разбира се, ние ни най-малко не искаме да засѣгаме схващанията на съвременнитѣ хора за наука, изкуство, фило-софия. Сегашната наука, изкуство, философия, музика, погледнати отъ едно по-високо становище, сж само забавления за децата, ала тѣ сж ония начинки, отъ които ще се развиятъ бждещитѣ наука, изкуство, фи-лософия. И това е естествено! Може ли малкото дете да стане извед-

нъжъ като своитѣ по-възрастни братя и сестри? То дълго време ще бжде носено отъ майка си на ръце и ще бжде подкрепяно отъ своитѣ по-големии братя. Така и съвременнитѣ хора се носятъ на ръце и се подкрепятъ отъ по-големитѣ Братя на Човѣчеството — отъ ония велики, гениални души, които ръководятъ съдбитѣ му съ непоколебимо търпение.

Тѣзи именно будни души, които любятъ Бога и знаятъ, че животътъ има велико предназначение, ще оправятъ свѣта, тѣ ще го организиратъ. Само добритѣ, високо-съзнателни хора могатъ да градятъ и да организиратъ. Лошитѣ хора само разрушаватъ. Ние можемъ да очакваме спасението, организирането и възпитанието на хората само отъ съзнателнитѣ, добритѣ човѣци, които работятъ отъ вѣкове насамъ. Ала сега тѣхната дейностъ се засилва, защото човѣчеството се намира предъ единъ важенъ вжзелъ въ своето развитие. И тъкмо затова, може би, никога страданията, вжтрешнитѣ и външни противоречия не сж били така остри, както въ наши дни. И никога, може би, отъ разумнитѣ хора не се е изисквало толкова търпение, толкова душевна мощъ, колкото сега. И никога, може би, не е било тѣй необходимо добритѣ, съзнателни хора въ свѣта да си подадатъ взаимно ръка и да отправятъ едни къмъ други мисль за вжтрешно организиране. Възвишенитѣ същества, които сж завършили своята еволюция, търсятъ съработници за новата култура — хора съ чисти сърца и свѣтли умове. Мислите ли, че тия същества ще слѣзатъ на земята въ плътъ и кръвъ, да уреждатъ човѣшкитѣ работи? Сами тѣ нѣма да слѣзатъ, но ще се изявятъ чрезъ готовигъ за работа хора, които живѣятъ на земята. Тѣ и сега се изявяватъ по много начини въ свѣта, и сега работятъ за повдигане на човѣчеството — всички велики учени, поети, музиканти, художници сж проводници на тѣхната творческа мисль.

Ала за да се подготви човѣкъ да стане съработникъ на тия велики Братя, трѣбва бездруго да притежава това основно качество — търпението! Защото той ще срещне въ живота си много противоречия, ще се сблъска съ много мъжнотии, съ много трудни задачи, съ които ще трѣбва да се справи. Това сж все ребуси, които ще трѣбва да разреши главно чрезъ търпението. Нима сиромашията, отъ която толкова хора се оплакватъ днесъ, не е единъ ребусъ? Има, обаче, една сиромашия, която е смислена и желателна за всички. Само при този видъ сиромашия човѣкъ изработва своето търпение. Слѣзълъ до дъното на живота, човѣкъ започва да дири тогава богатство вжтре въ себе си. Въ този смисълъ всички велики, гениални хора сж били все сиромаси. Дѣ се роди Христосъ, напримѣръ? Въ златна люлка и въ царски палатъ ли? Гениалниятъ човѣкъ не се нуждае ни отъ златни люлки, ни отъ царски палати. Златната люлка, царскиятъ палатъ — това е неговиятъ мощенъ духъ, неговото будно съзнание.

Търпение се изисква днесъ отъ всички пробудени хора! Като душа, човѣкъ има велико предназначение на земята. Но за да се подготви да изпълни това си предназначение, трѣбва да придобие търпение! Само чрезъ търпение човѣкъ познава вѣчното въ живота, великото, което остава неизмѣнно всрѣдъ всичкитѣ промѣни.

Въ наши дни, когато свѣтътъ страда отъ толкова бедствия, когато хората сж обхванати отъ единъ духъ на безпокойство и страхъ

отъ живота, когато тѣ сж разпокжсани отъ какви ли не вражди, човѣкъ повече отъ всѣкога трѣбва да има търпение. Търпение — да дочака хората да изпитатъ докрай всички свои теории, всички свои вѣрвания, всички свои системи, всички методи, всички примамливи пжтеки. Търпение, за да долови, всрѣдъ тази привидна, външна разпокжсаностъ на нѣщата и явленията, онази вжтрешна цѣлокупностъ, въ която сж свързани всички прояви на живота. Три думи сж само въ състояние да изразятъ тази цѣлокупностъ. Тѣзи думи сж: Любовь, Мждростъ и Истина.

Любовьта носи Божествения животъ, изразъ на вѣчна хармония. Мждростьта носи свѣтлина и Божествено знание, които създаватъ красота и редъ въ живота. Истината дава главната насока въ живота. Всѣка звезда, всѣко слънце се движи по посока къмъ Истината.

Истината говори съ слънцата. Мждростьта — съ планетитѣ. А Любовьта е толкова снизходителна, че е слѣзла на земята да говори и съ хората, и съ най-дребнитѣ сжщества. Понеже Истината говори съ слънцата, далечна и висока е нейната цель! Кой може да я постигне? Само търпеливиятъ човѣкъ. А търпеливъ човѣкъ е човѣкътъ на Истината.

Да се разговаряшъ съ разумното слънце, да живѣешъ съ хиляди години въ небесата, да правишъ добро, безъ да знаятъ името ти, да бждешъ великъ поетъ, безъ да те познаватъ, да творишъ чрезъ другитѣ, безъ тѣ да знаятъ, а ти само да се радвашъ — това значи да бждешъ гениаленъ човѣкъ! Това значи, да живѣешъ съ душитѣ и между тѣхъ, безъ тѣ да подозиратъ за това. Защото между всички души има вжтрешна връзка.

* * *

Боянъ Боевъ

Истинскиятъ пътъ за разрешаване на свѣтовнитѣ въпроси

„Любовъта е майката на свѣта. Тя е създала всички организми, всички живи същества, тя е родила и слънцата. Цѣлото небе не е нищо друго освенъ изложба на Любовъта.

Единствениятъ красивъ пътъ, по който човѣкъ може да постигне дарование, е Любовъта. Животъ вѣченъ е голяването на Любовъта. Тя е първата подбудителна причина. Никаква работа човѣкъ не може да извърши, ако не дойде [Любовъта въ него.

Любовъта е учение за слугуване. Всички сте дошли, за да станете слуги.

При Любовъта всѣки ще бжде задоволенъ отъ това, отъ което има нужда. Щастието на човѣка зависи отъ Любовъта. Тя засѣга всички области на материалния и духовенъ животъ. Всички, които живѣятъ въ Любовъта сж божественото общество.

Тая Любовъ иде сега на земята! Любовъта е сила на Безграничния. Тя е сила на човѣшкото безсмъртие. Когато научите онова ново разбиране за Безграничния, този редъ на нѣщата ще се стопи. Това е новото вѣрую, което ще обедини цѣлото човѣчество въ едно цѣло“

У ч и т е л ъ т ъ

Окултната наука хвърля свѣтлина върху всички въпроси на живота, понеже тя разглежда нѣщата отъ по-дълбоко гледище. И тогазъ природата ни се явява въ съвсемъ другъ видъ. Механическото разбиране на природата е само плъзгане по повърхнината на явленията, а по-дълбокото ѝ изучаване е вникване въ ония сили, закони и принципи, които лежатъ въ основата ѝ. Онзи, който външно изучава природата, я счита за една вселена - машина, управлявана отъ слѣпи сили и закони. Но, ако я разгледаме отъ окултно гледище, съ методитѣ и средствата, съ които разполага окултната наука, тя не е вече мъртъвъ механизъмъ. Тя тогазъ е нѣщо живо, проникнато отъ разумность. И тогазъ се вижда, че задъ физическата страна на явленията има и вътрешна, психична страна.

Ако съ такова око погледнемъ на природата, ще видимъ, че задъ всички явления въ нея като двигателъ седи любовъта на ония разумни същества, които работятъ въ вътрешната лаборатория на природата. Хармонията въ природата се крепи върху закона на любовта и жертвата. Задъ всичко е любовъта! Тя е задъ дърветата, задъ звездитѣ и слънцата! Ето защо когато човѣкъ погледне на всичко около себе си въ природата, всичко му говори за любовъта на тия висши разумни същества, които градятъ въ нейнитѣ царства. Тѣхнитѣ методи сж опитани въ течение на хиляди и милиони години. Ти обработвашъ градината и мислишъ, че придобитото е плодъ на твоя трудъ. Това, което ти си вложилъ, е нищожно въ сравнение съ туй, което сж направили природни-

тѣ сили. Но и това, което ти си вложилъ, пакъ не се дължи само на тебе, понеже силитѣ, съ които ти работишъ, се крепятъ и подхранватъ благодарение на тия разумни сили. Ето защо, можемъ да кажемъ, че любовта е великата реалностъ, която твори и гради въ Природата.

На тази именно Любовъ ние трѣбва да станемъ приемници и проводници. Всѣки човѣкъ е едно живо радио. Когато той мисли, чувства, желае и пр., изпраща наоколо психични радио-вълни. Това е доказано отъ Лаковски и др. Когато човѣкъ е изпълненъ съ добри мисли, съ любовъ, той влиза въ свръзка съ всички „добри“ радиопредаватели въ свѣта — съ всички благотворни, добри, съзиждащи енергии въ хората и въ цѣлата природа, привлича ги къмъ себе си, приема ги, и тѣ го повдигатъ. А когато е изпълненъ съ лоши, отрицателни мисли и чувства, той се свързва съ всички разрушителни енергии въ хората и природата, приема ги, и тѣ го разрушаватъ. Това е една отъ причинитѣ, поради които една цвѣтуща култура може да се съгради само върху любовта. А всѣко общество, народъ или раса, които си служатъ съ насилия и неправди, непременно привличатъ къмъ себе си разрушението, отиватъ къмъ упадѣкъ и даже могатъ да изчезнатъ отъ лицето на земята, както сж изчезнали много велики култури въ миналото.

Но това е едната страна на въпроса. Той може да се разгледа и отъ друга страна.

Кои минути сж били най-радостни, най-сжпни, най-свѣтли въ твоя животъ? Нали когато си живѣлъ въ една срѣда, озарена отъ лжчитѣ на любовта! Защо? Защото ти си тогазъ по-близо до реалното въ свѣта!

Животътъ е единъ. Задъ богатото многообразие на форми седи единниятъ животъ. Ето защо, всѣки животъ, който е въ съгласие съ този законъ на единството, внася радостъ, сила, подеъмъ. Тогазъ, като че ли неговиятъ пулсъ работи въ съгласие съ пулса на мировото сърце! Тогазъ човѣкъ се свързва съ живота на Цѣлото, и силитѣ и благата на цѣлото битие се вливатъ въ него и го обновяватъ, внасятъ новъ животъ въ него. А кога човѣкъ е въ съгласие съ закона на единството, което царува въ свѣта? Само при любовта! Защото тя е сила, която обединява, свързва отдѣлнитѣ части въ едно цѣло.

Ето защо, всѣка мисль, чувство или постжпка, която противоречи на закона на единството на живота, откъсва човѣка отъ цѣлокупния животъ, и това внася въ него безсилие, упадѣкъ и израждане. Това даже можемъ да го констатираме и въ човѣшкия организъмъ, до колкото стомахътъ, черниятъ дробъ и пр. функциониратъ въ съгласие съ цѣлия организъмъ, тѣ сж здрави и работятъ правилно.

Ако откъснемъ клонче отъ дърво и го сложимъ на камѣкъ, то ще изсъхне, но додето е заловено за дървото, то ще получава сокове и сили отъ цѣлото дърво и ще се развива правилно. Когато човѣкъ живѣе въ любовта, той прилича на клонче, заловено за цѣлото дърво. Тогава той ще получава сили отъ цѣлото битие и ще се повдига.

Ето защо любовта носи животъ! Това е основна истина въ великата божествена наука. Но какво значи този изразъ? Преди всичко какво се подразбира подъ думата „животъ“? Не може да се даде никакво точно опредѣление на думата животъ, понеже

той е нѣщо, което трѣбва да се преживѣе, но може да се даде само едно приблизително опредѣление: животътъ е проява, функциониране на силитѣ, заложитѣ, вложени въ монадата. И колкото силитѣ и заложитѣ сж проявени въ по-голѣма степенъ, толкова животътъ е по интензивенъ, по-изобиленъ. Когато се казва, че любовта носи животъ, подразбира се, че тя дава условия, за да се прояви всичко това красиво, мощно, възвишено, вложено въ човѣшката душа.

Ето защо любовта преобразява всичко, до което се докосне. Ето защо тя подмладява; тя претворява, обновява, пречиства, просвѣтлява, прави лошия добъръ, дава мекота, търпение, вѣра. Изобилниятъ животъ, който се внася чрезъ любовта въ човѣка, достига и до физическото тѣло и лѣкува болеститѣ. Тя стопява и премахва противоречията. Тя организира нѣщата. Превръща скръбта въ радостъ, развива дарбитѣ и талантитѣ. Любовта прави човѣка поетъ, музикантъ, дава вдъхновение къмъ всички други изкуства, къмъ наука, къмъ всичко — дава крила! Когато обичашъ, презъ тебе минава потокътъ на живота и полива съ животворнитѣ си струи тревитѣ, цвѣтята и дърветата въ градината на твоята душа. Това се отнася и за ония, които обичашъ. Защо любовта носи разцвѣтъ, подема? Понеже при нея човѣкъ влиза въ контактъ съ изобилния животъ. Ето защо Учителътъ казва: „Обичята дава топлина, свѣтлина и красота!“

Защо всѣка работа, вършена съ любовъ, успѣва? Защото тогазъ влизатъ въ действие животворни сили. Тя е магическиятъ ключъ. Даже, ако отгледашъ едно растение съ любовъ, то ще даде по-изобиленъ плодъ. Може да се направи опитъ, като се отгледа едно растение по новия начинъ и друго растение по стария начинъ, при равни други условия. Учителътъ казва: „Даже ако бжде обикнатъ единъ разваленъ човѣкъ, и той почувствува, че го обичатъ, той ще се преобрази“.

Любовта преобразява всѣкиго, който е посетенъ отъ нея. Тогазъ човѣкъ е въ живота на реалността. Любовта — това е посещение на Безграничния!

Ето защо съ свещенъ трепетъ гледай мѣстото, дето се проявява любовта! Тамъ е Богъ, тамъ е Безграничниятъ! Божествената любовъ можемъ да сравнимъ съ топлина отъ толкова милиони градуси, че всички недостатѣци, хвърлени въ огъня на любовта, се преобразяватъ. Всичко се стопява при нейната температура! Ето защо при любовта цѣлиятъ днешенъ строй, всички днешни форми ще се стопятъ, и тогава ще се влѣзе въ новия животъ.

Единството на днешното човѣчество е механично, понеже онова, което споява хората въ едно, е нѣщо външно. А вътрешното, истинското единство се постига чрезъ любовта. Всѣка човѣшка дейность, подбудена отъ любовта, иде отъ глѣбинитѣ на човѣшкото естество. Тя е единъ свободенъ творчески актъ. А всѣка дейность, която не е подбудена отъ любовта, не иде отъ тия глѣбини. Чрезъ нея човѣкъ не твори. И не механическиятъ актъ, а само творческиятъ актъ е изворъ на радостъ. Ето защо новата култура, която иде, е култура на радостта.

Нѣкой ще каже: „Какъ ще стане това?“ Всички велики поети, художници, музиканти сж долавяли по интуиция, че въ човѣка има нѣщо възвишено, красиво, което трѣбва да се прояви, и че въ неговата проява е именно истинскиятъ смисълъ на живота. Единъ свещенъ олтаръ жи-

вѣе въ човѣка! Чистотата на планински върхове и езера, красотата на пролѣтни цвѣта, свободниятъ полетъ на орела въ синитѣ небесни простори, музиката на звезднитѣ миrowe живѣятъ въ глѣбинитѣ на човѣшкото естество!

Човѣшката душа е изтъкана отъ любовта. Тя образува истинското му естество. Нали има особени празнични минути, когато той го проявява? Това сж днитѣ на посещение отъ Душата! Тогазъ човѣкъ е обновенъ, освѣженъ; тогазъ той вижда доброто и красивото въ всичко. Самиятъ фактъ, че тогазъ той се усѣща радостенъ, щастливъ, силенъ, съ приливъ на нови идеи, показва, че той е въ контактъ съ повисока реалностъ, съ по-изобиленъ животъ. Всѣки човѣкъ въ свещени минути не чувствува ли въ себе си копнежъ къмъ единъ по-красивъ свѣтъ на хармония, свѣтлина и чистота?

Това е защото този красивъ свѣтъ е вътре въ него и образува собствената му сжщина. И що значи да познаешъ единъ човѣкъ? Това ще рече да проникнешъ презъ външната форма и да влѣзешъ въ съприкосновение съ вѣчната неугасима свѣтлина, която гори въ глѣбинитѣ на неговото естество, да влѣзешъ въ съприкосновение съ красивия свѣтъ въ него. Ти си способенъ да направишъ това, само като го погледнешъ съ очитѣ на любовта!

Това е новото, което иде. Учителътъ дефинира новото така: Новото е Истината, която иде по пѣтя на любовта! Външно това ще се прояви въ животъ на слугуване на другитѣ, въ животъ на жертва за другитѣ, въ живѣне за другитѣ, за Цѣлото. При новата култура човѣкъ надраства личния животъ и влиза въ свѣрхличния.

Какъ ще дойде новото? То иде по законитѣ на развитието. Нали едно растение следъ поникване дава листа, цвѣтове и плодове? Всички тия фази идатъ по законитѣ на развитието. Развитието на човѣчеството не е нищо друго освенъ постепенно събуждане на заложитѣ, на силитѣ, дремящи въ човѣшката душа. Въ всѣка епоха на своята история човѣчеството е развивало нови сили, нови страни на своята природа. Това не става случайно, но по известни закони.

Всѣка култура трѣбва да отговаря на степенъта на човѣшкото съзнание. Сега се ражда колективното, космическото съзнание въ човѣка. Ето защо, само една култура на любовта напълно отговаря на тая степенъ на съзнание. Кога двама души сж въ най-голѣма хармония, въ най-голѣмо единение? Нали когато сж свързани съ връзкитѣ на любовта? Тя е най-хармоничното отношение между душитѣ. Ето защо, само при любовта можемъ да имаме една хармонична култура. Тя разрешава всички противоречия, разрушава всички прегради. Само тя дава равенство, истинско равенство.

Разни методи сж били опитвани и се опитватъ за разрешението на въпроситѣ въ днешната епоха. Но тия методи сж външни, механистични, и затова не могатъ да дадатъ желания резултатъ. Едничкиятъ методъ за тѣхното разрешение, както въ индивидуалния, тъй и въ колективния животъ, е Любовта. Учителътъ дава следния примѣръ, за да поясни това: Пуснали въ единъ кладенецъ кофа съ вжже, за да извадятъ вода. Вжжето било гнило и се скжсало при изкарване на кофата. Опитали второ вжже, трето и т. н. Опитали деветъ вжжета, и всички тѣ се оказвали слаби и се кжсали. Само десетото вжже не е опитано до

сега. То е едничкото вжже, което не е опитано. И цѣлата досегашна история на човѣчеството е пълна само съ опитвания да се изкара вода съ деветѣтъ вжжета. Но винаги сж се раждали нови и нови противоречия, нови и нови страдания.

Всички страдания днесъ ще доведатъ човѣка до мисълта да опита и десетото вжже. И то ще изкара кофата съ водата. А десетото вжже — това е Любовета!

Д-ръ Ел. Р. Коевъ

Има ли смисълъ науката

Ето единъ въпросъ, на който не е съвсемъ лесно да се отговори. Защото, да се отрече, че науката има свой собственъ смисълъ ще рече да отнемешъ отъ съвременното човѣчество най-голѣмия богъ, какъвто е „чистата“ наука. Да потвърдишъ пъкъ, че науката има смисълъ, човѣкъ рискована да изпадне въ неловкото положение да неможе да докаже това свое твърдение.

Научното знание въ древността и презъ срѣднитѣ вѣкове е било интегрално, универсално. Всѣки малъкъ фактъ се е съпоставялъ съ цѣлата вселена, съ божеството, съ истината. И затова тогава се е дирилъ философскитъ камъкъ, елексирътъ на живота, безсмъртие и пр. Това научно дирене е било тѣсно свързано съ религията, разбира се не съ официалнитѣ черковни схващания на времето. Ориентирана така, или бидейки подъ влиянието на едни вѣчни положения, каквито съществуватъ въ религията, науката на древността и срѣдновековнието се е стремела къмъ тѣхъ. Тя е имала, следователно, свой смисълъ. Ученитѣ тогава сж дирили божествения промисълъ въ всичко сътворено, за да живѣятъ въ пълна хармония съ него.

Презъ 19. вѣкъ вследствие натрупването на много факти, които сж се считали, че сж въ пълно противоречие съ срѣдновековната мисълъ, отрече се досущъ цѣлото знание на миналото, отрече се, следователно, и смисъла, който го е вдъхновявало. Знанието на 19. вѣкъ бѣше аналитично. Установиха се молекулитѣ и атомитѣ. Впрѣгна се парата въ двигателни машини. Физическата природа, изобщо, бѣше най-голѣмия обектъ на всестранно проучване. То трѣгна бързо, съ главоломна, шеметна бързина. Така шеметно, както е било шеметно нѣщо пушането на първата желѣзница. Този голѣмъ темпъ въ изучването на външната природа, безсъмнение създаде и отношението къмъ знанието, което е било преди. Трѣгна се въ друга насока, неможеше да не се скѣса съ старото. Отрече се смисъла на древното и срѣдновековно знание. Отрече се интегралността, която го одушевяваше, отрече се възможността да съществува нѣщо повече задъ видимата природа, което именно да бжде целъ за изучване, да бжде смисълъ въ знанието, въ науката на 19. вѣкъ. Придоби ли науката другъ по-добъръ, по-правъ, по-близъкъ

до истината смисъл. Можем да кажем със сигурност — не! Защото изучаването на видимата природа тръгна по един път на пълна случайност. Ти не знаеш какво тръбва да дириш и да постигнеш, но изучаваш нещата, явленията сами за себе си. Един вид „наука за наука“. Това, разбира се, не може да бъде смисъл, защото не може да бъде дори и самоцел. Едва към края на миналия век разнит факти във всевъзможните научни дисциплини бидоха по-добре систематизирани и се очертаха границите на изучаване на дадена наука. Изпъкна, нѣкак си по само себе си, една цел, един смисъл за всѣка наука. И колкото да считаме, че тази цел се преследва най-системно, че с нея се гони истината въ този кръг на мислене и изучаване, все пак ние виждаме, че въ всички научни дисциплини, установяването на истината е едно напълно случайно нѣщо.

Менделеевъ въ зависимост отъ закона на периодичността предсказа свойствата на елемента радий, който се откри въ последствие отъ съпружитѣ Кюри. Тръбва, обаче, да установимъ, че самото откриване на радия отъ мадамъ Кюри отъ уранови руди е напълно случайно нѣщо. Примѣри отъ този родъ съществуватъ извънредно много. Негли тѣ сж най-много въ развитието на съвременната наука. Всички открития, научни истини и факти сж резултатъ на упоренъ трудъ, на системни изучавания въ дадена насока, ала никога досега въ модерно време, не сж били резултатъ на една опредѣлена цел, къмъ която да се е вървяло. Едва въ ново време витализмътъ поставя една цел, къмъ която сж насочени всичкитѣ усилия на научното издирване. Съ него, съ витализма, на науката, като целостъ се възвръща загубената интегралност, загубения по-пълненъ пътъ за установяване на истината — интегралната истина за живота, за насокитѣ на мисълта и творчеството.

Въ туй отношение ние виждаме какъвъ голѣмъ подемъ съществува у много по-углѣбени хора на науката. Този подемъ за углѣбяване, за разширяване и извисяване на кръгозора е подетъ независимо както отъ учени така и отъ писатели и философи. Ще споменемъ само за дѣлото на двама, различни първоначално по кръга на работа, а сега независимо единъ отъ другъ напълно сходни по единство на своитѣ изводи. Тѣ сж голѣмиятъ писателъ Морисъ Метерлинкъ и голѣмиятъ ученъ Едгардъ Даке. Въ душата на Метерлинкъ е внедрена углѣбената мисълъ. Той като писателъ не раздѣля физическото отъ душевното. Напротивъ, той навсѣкжде подчертава силната намѣса на душевното въ всѣка проява на физическото. Нѣщо повече, физическото за него е само една символическа проява на душевното, на метафизическото. Това основно положение Метерлинкъ подчертава наново съ дебели линии въ своитѣ множество книги третиращи научни проблеми, които той пише отъ десетина-петнадесетъ години. Ние познаваме чудно хубавитѣ му книги, написани въ този духъ. Нѣкои измежду тѣхъ сж: „Мъдростта и предопредѣлението“, „Погребаниятъ храмъ“, „Смъртъта“, „Великата тайна“, „Животътъ на пространството“, „Великата феерия“, „Животътъ на термититѣ“, „Разумността на цвѣтята“ и мн. др. Въ всички тѣзи книги Мор. Метерлинкъ се стреми да проникне въ всѣка най-малка проява на животното, растението, човѣкъ, небесно явление или такива въ свѣта на най-малкото, въ свѣта на инфинитесималнитѣ величини — атоми, електрони, корпускули, йони, неурони, ако щете кванти и „супракванти“ и да у с-

танови и да се възхити отъ разума, който ги одушевява. Тръбва да се четатъ неговитъ книги съ внимание и безъ предразсъдъци, за да може човѣкъ да се приобщи наистина съ великия разумъ, който работи навсѣкжде въ природата. Писателятъ, драматургътъ Метерлинкъ сложи своя вдъхновенъ прѣстъ въ областта на съвременото научно знание и внесе единъ смисълъ въ него. Този смисълъ е безсѣмнение метафизиченъ, защото ние виждаме само проявата на разумното, което оживява нѣщата, но „Разумното“ сѣществува. И къмъ него трѣбва да бжде крайната целъ на научното издирване. Това прави Метерлинкъ, заедно съ хиляди други които не споменаваме тукъ. Въ този смисълъ практицизма, който сѣществува въ съвременната наука не е никакъвъ наученъ смисълъ, защото това не е установяване на истината, а само приложение на събрани факти. При това този наученъ практицизмъ пречи за едно правилно миросъзрцание. Той създава и всички егоцентрични тежнения въ човѣка.

Едгардъ Даке, написа въ последнитъ десетъ години, между многото специално научни трудове, три книги, които обръщатъ погледа на човѣка, излизайки отъ установенитъ факти къмъ свѣта на метафизичното. Даке е палеонтологъ и геологъ отъ голѣмъ калибъръ. Професоръ въ Мюнхенския университетъ и свѣтовно известенъ ученъ. Материалътъ, съ който работи е предимно изъ палеонтологията и геологията. Това сж науки, които сж допринесли много за установяване схващанията върху развитието, еволюцията въ организмовия свѣтъ. Въ поменатитъ три книги: „Natur und Seele“ („Природа и душа“ — единъ приносъ къмъ магично свѣтоучение), „Leben als Symbol“ („Животътъ като символъ“ — метафизика на едно учение на развитието) и „Urwelt Sage und Menschheit“ („Първиченъ свѣтъ, Митъ и Човѣчество“ — едно природонаучно-метафизично изучаване), Даке съ много факти ни води къмъ метафизичното.

Последната книга — „Първиченъ свѣтъ, митове и човѣчество“, Даке посвѣщава на „тѣзи, които признаватъ, че истинското разбиране е вѣра“. Още въ предговора срѣщаме следната мисълъ, която е легнала въ основата на целата книга и свѣтогледа на автора: „Науката като такава, било то и най-простото описание на нѣщо, може, въ своя стремежъ за чисто познание, да има само метафизиченъ смисълъ — или тя нѣма никакъвъ“. Ипонататъкъ: „Да се хвърли мостъ между външното природонаучно къмъ вътрешното-метафизично не е нѣщо трудно“. Въ първата глава: „Теория и наука“, срѣщаме между другото тѣзи основни мисли: „Така ние оставаме вѣчно странствуващи. Тия дори, които дирятъ нови пжтеки, тѣ сж „мечтаещитъ съ голѣмата вѣра“. Ние всички сме вѣрващи, обаче, всѣки отъ различно гледище, въ зависимостъ отъ рождения частъ на своя духовенъ животъ, подъ различна звезда на неговия зенитъ, съ различенъ акордъ и съ различна сила. Науката живѣе чрезъ вѣра — или, инѣкъ, тя само вегетира и трупа факти, или умира. Днесъ човѣкъ не може да мисли и изчислява съ атоми и кванти, или да говори за историята на развитието на живота, ако той не вѣрва въ тѣхъ и не би ималъ предварително една теория, преди още да открие нови по-дълбоки и задоволжаващи факти“.

„Гениално схванатата идейна картина е винаги най-ярката, живата, първичната. Обосновката и научното облекло, съ което идеята се облича въ последствие, е донесено отъ вѣнка, зависещо отъ материала, отъ временитѣ обстоятелства, отъ научнитѣ начини на изразъ, отъ образованието и школовката. Идеята, въ платоновско схващане е вътрешната действителностъ лежаща въ нѣщата и сжществата. Въ трансцедентната сфера на идеитѣ се намира за наблюдателния духъ взаимната зависимостъ между сжщността и природата въ своитѣ видими единични части. Така външната природа се явява като едно сходство, като първичен образъ на Идеята. Който схваща, живата сжщностъ на единъ природонаученъ родъ, съ това и неговата идея въ платоновски смисълъ, за него видоветѣ и индивидитѣ сж само символи. Природонаучниятъ емпириченъ свѣтъ е единъ символиченъ свѣтъ отъ образи на непосредствено живо действащитѣ идеи“.

„Пжтътъ къмъ истинското познание, къмъ мждростѣта е билъ отвреме и ще бжде винаги въ бждаще само единъ: **жива религия**. По този начинъ Всичко отъ само себе си дири пжтя къмъ метафизиката. Всичко, което казваме и мислимъ — ние всички, диримъ въ основата му — религия, доколкото ние мислимъ истината и пламенно искаме“.

„Науката на 19. вѣкъ е имала за цель да установи външния редъ на свѣтовната картина; да установи механизма на външнитѣ събития; по-добре казано: да нахвърли единъ свѣтогледъ възъ основа на механизма. Вложениятъ капиталъ въ всичкитѣ тѣзи голѣми изучвания, открития, практически резултати, остана единъ и сжщъ. Напротивъ, ние имаме всичкитѣ тѣзи голѣми постижения за да станемъ многократно по-бедни душевно. И днесъ ние наново питаме: **Що е истина?** — Това самосъзнание води винаги назадъ къмъ първоизвора, къмъ религията. Тамъ оживява наново Аза, човѣкътъ, единството. Вътрешно изживяното единство е вѣра. Тя е непосредствена, понеже не е опитностъ добита чрезъ сѣтивата; това е наука, това е истина. Вътрешната страна на природата сме ние самитѣ. Сжщината на човѣка е мѣрквата и сжщината на нѣщата. Истина е само онова, което е извънъ времето“.

Ние изнесохме схващанията на Айнщайна, изложени въ неговата книга: „Моятъ свѣтогледъ“ *). Той сжщо счита себе си, отъ гледището на „козмическата религиозностъ“, както той нарича това единение на човѣка съ всемира, измежду „най-религиознитѣ хора на земята“. Айнщайнъ вижда смисълана науката само, ако тя служи на доброто, красотата и истината. Ако тя може да ни разкрие неразбулената мистерия на живота, ако може да ни приобщи съ разума, който сжществува въ природата.

Хансъ Дришъ, въ отговора на критикитѣ срѣщу неовитализма, печатанъ въ „Centralblatt für Biologie“ презъ 1927 год., казва, че той е отъ 1917 год. убеденъ метафизикъ. И той гради науката и

*) вж. Сп. Житно Зърно, год. IX. кн. 1.

философията си на базата на единъ чисто метафизиченъ смисълъ. Животътъ е нѣщо повече отъ материята, отъ механизма, въ който се проявява. Той е вѣченъ, той тика развитието къмъ една целъ. Въ развитието има целесъобразностъ, следователно, животътъ въ своята основа е не само вѣченъ, но и разуменъ.

Целиятъ ученъ свѣтъ съ бавни крачки, но сигурно идва да установи, че цѣлото тѣхно „учено“ дѣло нѣма никакъвъ смисълъ. Трѣбва да се вгледаме дълбоко въ резултатитѣ отъ цѣлата съвременна наука, която води къмъ разрушението на свѣта, за да се убедимъ, че нѣма никакъвъ смисълъ.

Само единъ метафизиченъ смисълъ на науката е въ състояние да ѝ възвърне загубената душа и да оползотвори вложенитѣ за нейни цели капитали — човѣшки срѣдства, неуморенъ трудъ и хиляди други жертви и животи.

ТЕМПЕРАМЕНТИ

Има единъ сигуренъ белегъ, по който се познава темперамента на човѣка. Това е цвѣтътъ на кожата. Б ѣ л ѣ цвѣтъ има кожата на лимфатика. Свѣжо-розовъ до руменъ цвѣтъ има кожата на сангвиника. Матово-жълтъ до мургавъ цвѣтъ има кожата на холерика. А меланхоликътъ има ж ѣ л ѣ до землистъ цвѣтъ.

Най-лесно и безпогрѣшно се познава кожата на лимфатика. Тя си остава почти винаги възбледо-бѣла. Дори слънцето едва я засѣга — тя твърде слабо или никакъ не мургавѣе подъ неговитѣ лъчи. Ала и самата тя не обича слънцето — по-голѣмо сродство има къмъ луната. У женитѣ особено, тя е кадифено-гладка, тънка и нѣжна. Кадифениятъ оттѣнъкъ се дължи на богатата съ мазнини подпочва на тѣхната кожа. Но дори и мъжетѣ иматъ много гладка и нѣжна кожа — негли затова защото е изобщо по-слабо окосмена. Подъ тази хубаво обложена съ тлъстина кожа, венитѣ едва прозиратъ. Тя и иначе е гладка и чиста — нѣма ни пъпки, както у сангвиничитѣ, нито пъкъ се разваля отъ разядливитѣ соли на потъта, защото мъчно се поти. Едничкото, което понѣкога загрозява лицата на лимфатичитѣ, това сж луничкитѣ подъ очитѣ и около носа. Но тѣ не се срещатъ у всички лимфатици.

Тази лунно-бледа кожа добре отива на кржглитѣ имъ лица и прилично облича облитѣ и хлабави форми на тѣлото. Па добре хармонира и съ руситѣ имъ, гладки коси и синитѣ очи, които сж характерни за чиститѣ лимфатици.

Подъ тази гладка кожа, съ богата на тлъстина подпочва, се крие ленива мускулатура. У много мъже лимфатици, подъ издадения напредъ търбухъ, се движатъ не особено дебели, дори сравнително слаби крака. Очевидно, тия крака не сж се преуморявали отъ ходене. Това сж крака на домоседи.

Лимфатицитѣ сж хора бавни — и въ ядене, и въ работа, и въ говорѣ. Тѣ въпрочемъ не обичатъ твърде да говорятъ. Има флегматици — крайни натури — на които думитѣ трѣбва да се теглятъ на сила изъ устата.

Много-много не обичатъ да развалятъ своя „рахатъ“ — да употребимъ тази изразителна турска дума, която сама има лимфатиченъ темпераментъ. Такава е и думата „кефъ“, която си остава непреводима. Думитѣ „кефъ“ и „рахатъ“ добре опредѣлятъ господствуващия темпераментъ у ориенталцитѣ-турци, които се намиратъ подъ знака на полумесеца, подъ който грѣе звезда — Луната и Венера. А пжтемъ ще помена, че лимфатичниятъ темпераментъ е характеренъ за луннитѣ типове, както лимфатично-сангвиничниятъ — за венеринитѣ. Освенъ това, у неотколѣшнитѣ турци нали е съществувало нѣкакво особено заведение — тембелхане, съ което сж свързани сума анекдоти? Поменавамъ тия нѣща, за да наведе мисълта на нѣкои крайни чѣрти на лимфатичния темпераментъ, когато той вземе изключително надмощие.

Ясно е, че лимфатицитѣ, които изобщо слабо реагиратъ на външни подбуди, сж повече склонни къмъ тихъ и спокоенъ животъ. Мнозина лимфатици сж по-развита нервна система, проявяватъ силна склонностъ къмъ мечтание, съзерцание и сантименталностъ. Не обичащи напреженията и борбитѣ, тѣ предпочитатъ да останатъ тихи наблюдатели, отколкото да бждатъ дейци. Затова изглеждатъ понѣкога детски-боязливи, плахи и нерешителни. Отъ това произтича, може-би, и тѣхното миролюбие и скромностъ — инстинктивни прояви по-скоро на единъ темпераментъ, отколкото добродѣтели на единъ изработенъ характеръ.

Кожата на сангвиника — свѣжо-розова, отъ избликъ на животъ и младостъ — обича слънцето и се стреми къмъ него. Затова и силно мургавѣе — дотолкова, че нѣкой силно обгорѣлъ сангвиникъ, особено ако е по-мускулестъ, може прекрасно да бжде взетъ отъ неопитно око за чистъ холерикъ. Кожата на сангвиницитѣ е покрита съ повече косми и силно се поти. Често по нея избиватъ пъпки и циреи — така кръвта на сангвиницитѣ се чисти. Очевидно, тя не може въ такъвъ случай да бжде така гладка и нѣжна както у лимфатицитѣ, но е по-жизнена, по-активна. Тази кожа диша слънце и въздухъ.

У чиститѣ сангвиници главата е обла, лицето — овално. Косата имъ има свѣтълъ цвѣтъ. Очитѣ сжщо сж свѣтли — сини или кафяви. Шията е обикновено къса — не особено мускулеста, по-скоро пълна, добре охранена. Такова е и тѣлото имъ.

Сангвиницитѣ сж хора експансивни — тѣ се разширяватъ като въздуха. Говорятъ много и оживено, като постоянно жестикулиратъ. Лицето имъ се намира въ непрестанна игра — по него постоянно се отразяватъ тѣхнитѣ бързопреходни емоции и настроения. Впечатлителни — сангвиницитѣ веднага реагиратъ на външнитѣ впечатления, ала не ги задържатъ задълго, нито ги обработватъ и организиратъ вътрешно. Съ вродена симпатия и алтруизмъ, тѣ се трогватъ отъ страданията на хората, съчувствуватъ на тѣхнитѣ нужди, но само за дадения моментъ и повърхностно. Лесно даватъ обещания, но лесно ги и забравятъ. Затова сангвиника трѣбва да го държишъ да изпълни обещанието си още въ момента. Изпуснешъ ли го — той ще забрави! Сангвиницитѣ изобщо сж хора повече на добритѣ намѣрения, отколкото на добритѣ постѣпки,

Оптимизъмъ, веселие, жизнерадостъ, инстинктивна симпатия и алтруизъмъ — това сж красивитѣ чѣрти на този темпераментъ.

Но и тукъ, както и при добритѣ чѣрти на лимфатицитѣ, трѣбва да се прави разлика между спонганни и моментни прояви на единъ темпераментъ и трайни чѣрти на единъ характеръ, който съзнателно черпи сокове за проява на своитѣ добродѣтели отъ биологичнитѣ извори на темпераментитѣ.

Възтъмно-жълтата кожа на холерика го издава отдалечъ. А сжщо и неговиятъ обикновено високъ ръстъ, едрата му костъ, мършавото му, но мускулесто и жловато лице. Жлъчката, която се е разлѣла подъ тъмната му кожа, е оцвѣтила дори и ябълкитѣ на очитѣ, намрежени съ червени жилки. Енергията на холерика личи въ всичко — и въ жглеститѣ форми, и въ издадения носъ и брада, и въ стиснатитѣ устни. Особено осезателно се чувствува тя, кога холерикътъ ви стисне ржката — ржкостискането на неговата суха, гореща и твърда ржка е понѣкога премного енергично! А когато я свие въ юмрукъ или я протегне въ повелителенъ жестъ, синитѣ вени особено ясно изпъкватъ по тъмната му и доста груба кожа.

Походката на холерика е твърда, крачкитѣ — едри. Говорътъ — отривистъ, авторитетенъ. Холерикътъ натъртва думитѣ, когато говори. Въ звука на неговия говоръ, както и въ цѣлата му фигура, жестове и обноски, личи неговия страстенъ, невъздържанъ, сприхавъ и честолюбивъ нравъ. Развитъ до крайность, холеричниятъ темпераментъ предразполага къмъ деспотизъмъ и тирания.

Динамична енергия, бърза работа, духъ на решителность, инициатива и командване, положителна и отривиста мисль, пренебрегваща подробноститѣ за смѣтка на едритѣ линии — ето положителнитѣ качества на този мъжественъ темпераментъ.

Меланхоликътъ има землисто-жълтъ цвѣтъ на кожата — суха и мършава. Сжщинска кожа на старецъ! Като погледне човѣкъ това печално лице, съ неговитѣ хлътнали очи, неговитѣ тънки устни съ повиснали краища, неговитѣ безцвѣтни бузи; като докосне неговата студена, суха и костелива ржка, струва му се, че вижда и се докосва до студената кора на земята, подъ която все пакъ бушува скритъ огънь, избухващъ отвреме навреме презъ кратеритѣ на неугаснали вулкани.

Така и въ меланхолика бушува скритъ огънь. Затова той вѣчно страда отъ вътрешни безпокойства, отъ скрити и силни желання, отъ тайни амбиции, които не могатъ да се осжществятъ. Затова, негли, е печаленъ. Задъ застиналия, землистъ цвѣтъ на меланхолика гори централния огънь на една стара, но незастинала още планета, въ която всичко още функционира, но мудно, вяло и нестройно.

У меланхолика е ценна неговата дълбочина.

Чисти темпераменти, като току-що описанитѣ, на практика рѣдко се срещатъ. Но винаги почти единъ отъ тѣхъ господствува и удря по-мощно своя отпечатъкъ върху външния видъ на човѣка.

Накрай ще кажа, че колкото и да сж отчетливи бележитѣ, които характеризиратъ отдѣлнитѣ темпераменти, тѣхното разчитане — особено при съчетания, които могатъ да бждатъ и хармонични и дисхармонични, изисква голѣма психологична проникателность и вѣщина.

УЧИТЕЛЪТЪ ГОВОРИ

ЧЕТИРИТЪ НЪЩА

Четири нъща има, които човѣкъ трѣбва да държи постоянно въ ума си:

Богъ създаде земята, за да бждатъ хората добри.

Богъ създаде водата, за да бждатъ хората чисти.

Богъ създаде въздуха, за да мислятъ хората право.

Богъ създаде свѣтлината, за да ходятъ хората по правия

п ж т ъ.

По четири п ж т я идва човѣкъ до истинския животъ: по п ж т я на земята, по п ж т я на водата, по п ж т я на въздуха и по п ж т я на свѣтлината.

Човѣкъ не може да дойде до истинския животъ, ако не е добъръ. Ще кажете: „Какъ да бжде добъръ? Като прави добро?“

— Доброто не се прави. Човѣкъ трѣбва да ходи въ п ж т я на доброто. Всѣкога да ходи.

Човѣкъ не може да дойде до истинския животъ, ако не е чистъ. Водата ще го направи чистъ. Водата, която е добъръ проводникъ на живота.

А като диша въ з д у х а, ще се научи да мисли право.

Като ходи въ п ж т я на свѣтлината, ще се научи да чете великата книга на Бога.

Затова, не е достатъчно човѣкъ само да ходи. Той трѣбва да се научи и да чете. Да знае, какво му носи свѣтлината.

Свѣтлината — това е писмо, изпратено отъ Бога.

Хората гледатъ свѣта, но нищо не разбиратъ.

Писмо е той! Има какво да се чете всѣки день. И ако човѣкъ не чете, остава простъ.

Напреднала душа е душата, която е добра. Тя знае, защо е създадена водата. Напреднала душа е душата, която мисли право. Тя знае защо е създаденъ въздуха. Напреднала душа е душата, която ходи въ правия п ж т ъ. Тя знае, защо е създадена свѣтлината.

А ако хората сж лоши, то е задето не знаятъ, защо земята е създадена. Тѣ сж лоши, понеже не знаятъ, защо водата е създадена. Лоши сж, понеже не знаятъ, защо въздухътъ е създаденъ. Лоши сж понеже не знаятъ, защо свѣтлината е създадена.

На земята живѣятъ, а добри не сж!

Вода пиятъ, а чисти не сж!

Въздухъ дишатъ, а не мислятъ право!

Свѣтлина иматъ, а не ходятъ въ правия п ж т ъ!

И тогава хората питатъ: „Защо Богъ създаде свѣта?“ или „Какво да правимъ?“

Попита ли те нѣкой така, кажи му: „Бжди добъръ!“—А после? — „Бжди чистъ!“ — А следъ това? — „Мисли право!“ Най-после: „Ходи въ правия пжтъ и се научи да четешъ!“

Ако си добъръ, земята е твоя.

Ако си чистъ, водата е твоя.

Ако мислишъ право, въздухътъ е твой.

Ако ходишъ въ правия пжтъ, свѣтлината е твоя.

Питамъ тогава, човѣкъ който има всичкитѣ тия нѣща, може ли да бжде сиромакъ?

Земята ще остане само за добритѣ хора. Лошитѣ хора ще отпаднатъ и ще се източатъ. Тѣ не ще могатъ да използватъ ни земята, ни водата, ни въздуха, ни свѣтлината. И наистина, може ли единъ боленъ, немощенъ човѣкъ да работи?

Може да работи само добриятъ човѣкъ, чистиятъ човѣкъ, човѣкътъ, който мисли право, който ходи въ правия пжтъ.

За сега още лошитѣ хора управляватъ земята. Но и това е до време. Било е време, когато животнитѣ сж я владели и управлявали. Сега я управлява човѣкътъ - животно. Но иде време, и дошло е, когато „кроткитѣ ще наследятъ земята“ и ще я управляватъ.

Истинскиятъ човѣкъ е добриятъ човѣкъ. А добриятъ човѣкъ, чистиятъ човѣкъ, човѣкътъ, който мисли право и ходи въ правия пжтъ е силниятъ човѣкъ. Той е човѣкътъ, роденъ отъ Бога. А може ли да бжде слабъ човѣкътъ, който е роденъ отъ Бога и живѣе въ него?

Трѣбва да бжде човѣкъ роденъ отъ Бога. Не само да вѣрва въ Него. Вѣрата е само единъ пжтъ къмъ любовта. А любовта е вжтрешна връзка съ оновова, който те е родилъ.

Искашъ да станешъ силенъ. Тогава служи на Бога! Чрезъ служение на Бога човѣкъ придобива сила въ живота. Само така можешъ да станешъ истински силенъ човѣкъ въ свѣта!

Питатъ хората: „Има ли Богъ или не?“ Щомъ ядешъ хлѣбъ, има Богъ. Богъ е вжтре въ хлѣба. Щомъ пиешъ вода, има Богъ: Богъ е вжтре въ водата. Щомъ дишашъ въздухъ, има Богъ: Богъ е вжтре въ въздуха. Щомъ възприемашъ свѣтлината, има Богъ. Богъ е вжтре въ свѣтлината.

Ако не вѣрвашъ въ божественото, което се крие въ тѣзи нѣща, съ които имашъ връзка, какъ ще намѣришъ Бога другаде?

Помни: Търсишъ ли Бога отвънъ, ще намѣришъ земята. Търсишъ ли Бога отвънъ, ще намѣришъ водата, въздуха, свѣтлината. И ако не ядешъ хлѣбъ, който земята ти дава — смъртъ те чака! Ако не пиешъ водата — отъ жажда ще умрешъ. Ако не дишашъ въздуха, ще се задушишъ. Ако не възприемашъ свѣтлината, ще станешъ слѣпъ и ще се спъвашъ въ живота.

Нѣкои хора се оплакватъ, че не ги приемали тѣхнитѣ братя. Знайте, обаче, че има братя въ свѣта, които представятъ доброто. Ако не си добъръ, тѣ нѣма да те приематъ. Има братя, които представятъ чистотата. Ако ти не си чистъ, тѣ нѣма да те приематъ. Има братя на правата мисълъ. Ако ти не мислишъ право, тѣ нѣма да те приематъ. Има братя на свѣтлината. Ако ти не разбирашъ свѣтлината, ако не учишъ, и тѣ нѣма да те приематъ.

Затова казвамъ: „Стани добъръ, и ще те приематъ. Стани чистъ,

и ще те приематъ. Почни да мислишъ право и ще те приематъ. Почни да учишъ, и ще те приематъ. Кой нѣма да приеме богатия човѣкъ, чиято торба е пълна? Но който отива да проси тукъ и тамъ ще му дадатъ само нѣкое парче хлѣбъ и ще го изпѣдятъ.

Не питай, дали хората сж добри. Важно е и ти да си добъръ! Важно е, дали Божиитѣ дѣла сж добри, дали онова, което Богъ е създалъ, е добро. А то е добро.

Не питай, дали хората сж чисти. Важно е ти да си чистъ. Важно е онова, което Богъ е създалъ — водата, да е чиста! Говоря за живата земя, за живата вода — не за обикновената земя и вода! Не питай, дали хората мислятъ право. Важно е, дали въздухътъ, който дишашъ, може да прояви Божията мисль.

Не важи, дали хората ходятъ по правия пжтъ. Важно е, ти да ходишъ въ свѣтлината по правия пжтъ.

Понеже ние се движимъ и живѣемъ въ Бога, Той постоянно ни наблюдава. Тайно ни наблюдава, доколко сме добри, доколко сме чисти, доколко мислимъ право и доколко ходимъ право. Нѣма нищо скрито отъ Неговото око, но Той всѣкога мълчи. А когато Богъ мълчи, дава ни страдания. Когато Богъ говори, създава ни радости. Щомъ страдашъ, Богъ мълчи: Щомъ се радвашъ, Богъ говори.

Който иска да служи на Бога, който иска да Го види на земята, трѣбва като вземе хлѣба, да знае, че се намира предъ Него. Да го обхване единъ свещенъ трепетъ, че хлѣбътъ е дошълъ на трапезата му.

Само добриятъ човѣкъ има право да яде. Само чистиятъ човѣкъ има право да пие вода. Само онзи, който мисли, има право да диша въздухъ. И само онзи, който ходи въ правия пжтъ, има право да възприема свѣтлината.

Щомъ възприема тѣзи нѣща, ще види, че всичко което Богъ е направилъ, е добро, и душата му ще се изпълни съ радостъ.

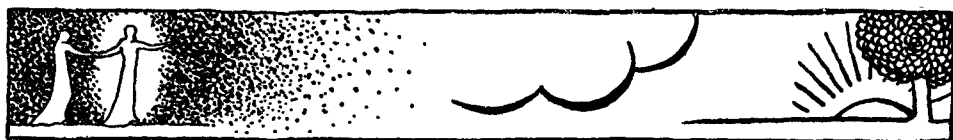
А щомъ душата на човѣка се изпълни съ радостъ, той разбира вече Бога, той има общение съ Него.

Пробуденитѣ души трѣбва да работятъ и да уповаватъ на Бога, че Той ще благослови тѣхното добро на земята, на която тѣ живѣятъ. Нека пиятъ вода, и да знаятъ, че Богъ ще имъ даде оная чистота, която е скрита въ живата вода. Защото обикновената вода е само една дреха на живата вода.

Ние сме дошли на земята, за да изиявимъ знашието, че Богъ е винаги благъ и добъръ, и че и ние трѣбва да бждемъ като Него. Че Той е чистъ и святъ, и че и ние трѣбва да бждемъ като Него. Че Той всѣкога мисли право, и че и ние трѣбва да мислимъ като Него. Че Той постоянно се изиявява чрезъ Свѣтлината, за да ходимъ въ правия пжтъ.

Бждете добри, бждете чисти, мислете право, ходете въ правия пжтъ, учете Божиитѣ пжтища, и ще имате Божието благословение.

ИЗЪ ЖИВОТО СЛОВО

Музиката. Мислете върху музиката! Въ природата всичко е музика.

Едно изтънчено музикално ухо чува музика и въ пустинята. И въ водопада, и въ духането на вѣтъра, въ растежа на растенията, въ движението на звездитѣ — навсѣкжде има музика. Природата отъ единия край до другия е музика.

Мислете върху музиката!

* * *

Музика. Въ природата всичко е музика. Всички процеси и явления сж музика.

А процеситѣ и явленията въ човѣшкия животъ сж свързани съ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ. Външната обвивка на хармоничнитѣ мисли, чувства и постѣпки е музика.

Всичко е музика! И трѣбва човѣкъ да пѣе, да е музикално разположенъ, за да мисли, чувствува и постѣпва правилно.

* * *

Ако се спрете при единъ мостъ, намѣрите основния му тонъ, и почнете да пѣете и свирите, той ще падне.

Ако се спрете при една ваша погрѣшка, намѣрите основния ѝ тонъ, и почнете да пѣете и свирите, тя ще падне. Затова — бждете музикални!

Започнете съ музиката! Изучавайте Божествената музика, която носи животъ. Съ музиката всичко се постига. Външната обвивка на хармоничнитѣ постѣпки е музика. Външната обвивка на хармоничнитѣ мисли и чувства е музика.

Музиката е пѣть за вѣрата, надеждата, любовта. За мѣдростъта е пѣть. И пѣть, по който ще работите вѣтре въ свѣта.

Започнете съ музиката!

ЗДРАВЕ, СИЛА и ЖИВОТЪ

Внушение и самовнушение. Въ живота на човѣка най-голѣма роль играе правата мисълъ. Правата мисълъ внася спокойствие въ сърцето на човѣка, правата мисълъ поддържа творческия духъ, правата мисълъ създава гениитѣ. Ти си човѣкъ, ти си разумно сжщество, трѣбва винаги да вървишъ въ своя пжтъ безъ страхъ. Внесешъ ли страха, той ще ти създаде всичкитѣ нещастия въ живота. Ти ще бждешъ боленъ, ти ще бждешъ недъгавъ, ти ще бждешъ неспособенъ, ще загубишъ паметта си, ще потъмнѣе твоя взоръ. Затова премахни страха, живѣй безъ тъмнина! Само правата мисълъ е, която може да те спаси отъ влиянието на страха и тъмнината.

Знай, че въ живота има две сили, които творятъ. Едната — силитѣ на тъмнината и страха привидно рушатъ. То е за да изпъкнатъ силитѣ на свѣтлината, които творятъ. Тѣ еднакво въздействуватъ, внушаватъ чрезъ своитѣ агенти на човѣка. Силитѣ на тъмнината за да го сломятъ, отчаятъ и обезличатъ, а другитѣ — силитѣ на свѣтлината за да издигатъ духа му, да го укрепятъ и да му дадатъ творчески импулсъ и сила. Искашъ да се освободишъ отъ лоши мисли и чувства, дай мѣсто да виреятъ наредъ съ тѣхъ и добри мисли и чувства. Ще дойде день, тѣзи добри мисли и чувства ще запълнятъ изцѣло твоята сжщностъ. Ти отъ обикновенъ човѣкъ ще се превърнешъ на светия. Ти си боленъ, отчаянъ си, мисли за здравето и за здравитѣ хора. Не давай мѣсто на душевния гнѣтъ на болнитѣ да живѣе въ тебъ. Така ти ще се излѣкувашъ много по-скоро. И ще разберешъ, че душата ти, твоята силна мисълъ е господарь надъ тѣлото. Ти не си само тѣлото. Душата въ тебъ е твоята вѣчна сжщностъ. За нея нѣма болестъ, нѣма униние, нѣма нещастие, нѣма смъртъ. Тя е вѣчна. Това е най-правата мисълъ. Дръжъ я винаги въ съзнанието си! Тя ще създаде въ тебъ всички защитни средства. Тя ще те обнови винаги и ще те спаси отъ много бедствия. По този начинъ никакво внушение отъ вънъ и отъ вътре не ще могатъ да ти повлияятъ. Ти ще бждешъ тихъ и спокоенъ, както вѣчността, предъ която минава всичко безъ нищо да я докосне. Защото ти си душа и частица отъ вѣчността.

Знай и запомни, че всичко можешъ да пресъздадешъ въ тебъ и около тебъ съ тази права мисълъ, която постепенно ще те надари съ великото спокойствие и разумъ на Зевса.

Дишането. Който мисли право, той диша правилно. Дишането е свързано съ мисълта на човѣка, казва Учителитѣ. И наистина, хора съ трезва, спокойна, углѣбена мисълъ дишатъ правилно, плавно, дълбоко. Отъ тѣхъ лжха здраве и свежестъ. Нервнитѣ хора, хора съ нечиста съвестъ, тѣ се познаватъ още отдалечъ по своето неправилно, бързо, неспокойно и непълно дишане. Правилното и дълбоко дишане лѣкува физическитѣ болести. То лѣкува и умственитѣ болести. **З а т о в а ч о в ѣ к ъ т р ѣ б в а д а с е п р и у ч и д а д и ш а д ъ л б о к о и п р а в и л н о.** Дълбокото дишане е коремно дишане. То не се постига заведнѣжъ. Необходимо е дълго упражнение. Дишането е голѣмо изкуство. Колкото по-дълбоко, по-правилно и по-дълго задържа човѣкъ въздуха при дишането, толкова по-добре е това за здравето. Правилното и дълбоко ди-

шане, регулира кръвообращението и кръвното налягане. А отъ правилното кръвообращение и нормалното кръвно налягане зависи доброто здраве. Ритмусътъ въ кръвообращението зависи отъ правилното и дълбоко дишане. Дълбокото дишане усилва концентрацията на мисълта. Съсредоточената, концентрирана мисълъ е и силна мисълъ. Въ окултната наука е известно, че йогигѣ въ Индия седятъ всредъ джунглитѣ спокойни и съсредоточени. Тѣ дишатъ правилно и дълбоко. Така развиватъ такава свѣтяща сфера, аура, около себе си, че никое животно неможе да ги доближи.

Дълбокото дишане усилва въ човѣка шестото чувство, усилва въ него непосредственото схващане и долавяне на нѣщата — неговата интуиция, неговитѣ телепатически способности.

Който знае правилно да яде, правилно да спи, правилно да работи, той трѣбва да знае преди това да диша правилно. Човѣкъ, па и всѣко организмово същество първомъ започва да диша, когато види бѣлъ свѣтъ. Дишането е най-важната функция на земята. Да изучимъ това голѣмо изкуство! Тогава ще бждемъ здрави, съ свѣтла и силна мисълъ, възвишена душа и крепкъ духъ.

Красивото. Красивотъ издига човѣка. То му дава крила, то му дава здраве, сила и смисълъ. И ска ли човѣкъ да бжде здравъ, трѣбва да обича красивото. И ска ли да има смисълъ въ живота, трѣбва да обича красивото. И ска ли да живѣе съ вѣчни импулси, трѣбва да се стреми къмъ красивото. Тогава вдъхновението ще следва винаги пжтя на човѣка. И нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, защото само вдъхновението поддържа жизнения, творческия пулсъ въ човѣшкия животъ.

Що е красиво, какво е красота? — Ето единъ вѣченъ въпросъ. Малцина могатъ да отговорятъ на него, ала всѣки дълбоко въ душата си разбира що е красота. Той знае, че красиво е звездното небе; той знае, че великъ чаръ и красота има въ безбройнитѣ отблесьци на слънчевитѣ багри; той знае, че пленително е когато човѣкъ диша чистъ планински въздухъ и погледътъ му неможе да се насити на чуднитѣ гледки, що се откриватъ отъ планината, въ далечнитѣ простори следъ дъждъ, когато въздухътъ е чистъ; той знае, че красиво е, когато вижда хармония да царува навсѣкжде; когато хармония има въ мислитѣ, чувствата и постъпкитѣ на човѣка; той знае, че красива е правата мисълъ, която издига винаги човѣка и го освобождава отъ всѣкакви лоши внушения.

И ето, красотата я живѣе всѣки, макаръ че не я разбира, не знае отъ кое царство иде тя, незнае нейното естество. Ала всѣки чувствува, че тя го издига, че тя го води винаги напредъ.

Красотата взима най-проститѣ форми. Тя чрезъ най-простото ще създаде най-съвършеното. Истинската красота има една мѣрка, тя отъ най-проститѣ нѣща и форми създава най-съвършеното, което можемъ да срѣцнемъ.

Красотата може да живѣе въ души изпълнени съ любовъ. Красотата може да бжде разбрана отъ хора проникнати отъ велика мѣдростъ. Защото красотата, казва Учителътъ е дреха на Истината. А Истината е „глава на Словото на Бога“. Тя е глава на цѣлата проявена природа.

Г. Сжбевъ

Въ училището на природата

„Животътъ е най-добриятъ учителъ на човѣка“, казва народната мъдростъ, и тия които отъ съветъ не се научаватъ, тѣхъ живота ще ги научи чрезъ страданията. Защото, страданията и противоречията сж методитѣ, чрезъ които природата възпитава непокорнитѣ си деца. Тѣ сж, които пречупватъ нашата гордостъ и своенравие и ни учатъ на смирение. Тѣ сж, които пречупватъ воли, амбиции и отслабятъ огъня на всѣка страсть. Тѣ сж, които следъ всичко това ни внушаватъ, че има една друга воля на Вѣчното, която трѣбва да се съблюдава, за да може да се върви напредъ.

„Природата забавлява глупавитѣ, умнитѣ учи, а на мъдритѣ разкрива тайнитѣ си ¹⁾“. Значи, умниятъ се учи. За него всичко е важно, защото отъ всичко той вади поука. Отъ доброто и положителното, което, вижда въ околнитѣ, той се учи какъвъ може да бжде, а отъ отрицателното — какъвъ не бива да бжде.

Но въ стремежа си да бжде полезенъ, човѣкъ често бърза да напжтствува и учи другитѣ, преди още той самъ да се е научилъ. Бързането при подобни случаи не е резултатно, не е и полезно. Човѣкъ може да бжде полезенъ само въ онова, което самъ той е преживѣлъ, отиталъ и разбралъ. Ето защо, мъдритѣ казватъ, че смиренieto е най-хубавиятъ накитъ, който краси характера на човѣка.

Две нѣща спъватъ най-често правилното развитие на човѣка, увлечението въ злото и престараването въ доброто. А единствено разумността е, която напжтва и освобождава човѣка. Безъ разумность човѣкъ не може да има правилни отношения къмъ свѣта.

А има единъ законъ въ природата, по силата на който: „отношението на човѣка къмъ зависящитѣ отъ него, опрдѣля отншенията къмъ него на тия, отъ които той зависи“.

Ето защо, грижитѣ ни за другитѣ сж сжщевременно и грижи за самитѣ насъ. Ние можемъ да достигнемъ онова, къмъ което се стремимъ, само ако съдействуваме и на другитѣ да го постигнатъ. Затова, да не отказваме на нуждающитѣ се тоза, което можемъ да пожертвуваме за тѣхъ. Много често се случва да срещнемъ пакъ въ житейския опитъ човѣка, комуто сме имали случай да помогнемъ съ нѣщо. И може би, тогава ние ще бждеме нуждающи се, а той ще има сгодния случай да ни се отблагодари.

„Всѣко зло или добро, което човѣкъ нѣкога или нѣкжде е направилъ, ще му се върне заедно съ лихвитѣ, т е. съ всички последствия отъ него“. Отъ това става вѣрно, че действително, и до голѣма степенъ, човѣкъ самъ е творецъ на сждбата си.

1) Мислитѣ, заградени въ кавички, сж отъ Учителя, макаръ и не дословно предадени.

Д-ръ Е. Новотни

Богомилството и духът на отрицанието въ нашата история

Преобладаващото мнение у насъ е, че богомилството е най-яркият изразител на духа на отрицанието у българина презъ срѣднитѣ вѣкове. И въпреки усилията на известни пробудени умове, въ това число трѣбва да посочимъ именития професоръ Йорданъ Ивановъ, който си даде трудъ да проучи апокрифната богомилска литература, все пакъ има хора и то въ кръга на нашитѣ учени, които живѣятъ още съ мисълта, че богомилството е изразъ на духа на отрицанието у насъ. Единъ отъ тѣхъ се явява и професорътъ по Византология въ Софийския университетъ П. Мутафчиевъ. Той написа презъ м. г. въ кн. 2. год. VI. на „Философски прегледъ“ една статия: „Попъ Богомилъ и Св. Ив. Рилски — Духътъ на отрицанието въ нашата история“. Колкото прави сж схващанията на професора за нашето срѣдневѣковно, па и днешно монашество като отрицатели на живота, толкова пъкъ сж криви неговитѣ схващания за богомилството, което счита отъ сжщата категория. Богомилството за П. Мутафчиевъ имайки космогоничното схващане, че материалниятъ свѣтъ е дѣло на сатаната, нѣма смисълъ да се полагатъ грижи за неговото поправяне, а трѣбва да се отрече изцѣло. Въ туй отношение, богомилството не е било едно реформаторско учение, което се стреми да изведе народа къмъ по-свѣтли бжднини, защото подобрието на физическия животъ е още по-голѣмо зло — съ това се служи още повече на демона. Излизайки отъ тази мисълъ проф. Мутафчиевъ отрича на богомилството всѣкаква християнска основа, въ която живѣе духътъ на доброто и дейниятъ алтруизъмъ.

Къмъ Св. Ив. Рилски професорътъ има досущъ сжщото отношение, макаръ, че той е всебългарски светецъ. Съ своя духъ на отрицание този светецъ подържа и днесъ това чувство у българина. Инѣкъ не бихме могли да си обяснимъ, че днесъ той е провъзгласенъ за единъ отъ народнитѣ будители.

Разглеждайки обществения животъ въ България презъ срѣднитѣ вѣкове, Мут. признава, че епохата е била въ пълно разложение — въ обществения и черковенъ животъ. Той цитира думитѣ на презвитера Козма по този въпросъ и все не може да схване, че богомилството се явява като едно отрицание на този разлагащъ се животъ.

Много е просто да се схване защо богомилството не е желало да реформира нито политическия, нито черковния животъ на своето време. За богомилството, тѣ сж били еднакво прогнили въ основата си. Въ тѣзи форми на животъ не може да има нищо божествено и следователно, излишно е да се подържатъ. Тѣ сж препоръчвали простиятъ, добродѣтеленъ животъ. Това е достатъчно противопоставяне на прогнитѣ порядки на тогавашната, па и всѣкогашна действителностъ на човѣшкия външенъ редъ и порядъкъ. За богомилството, злото, сатаната сж били само единъ символъ на лошия животъ на хората. Тѣ инѣкъ считатъ сатаната като единъ съработникъ на Бога. Той като недоволенъ синъ, въ своя стремежъ да догони своя творецъ, създава материалната,

видимата вселена, па дори и човѣка, на когото, обаче, неможе да вдѣхне душа. Това прави по негова молба Богъ.

Не е ли и самъ Христосъ отрицателъ на политическия и черковенъ животъ на своето време? — Съ това и на всички времена! Защо ще винимъ богомилството, когато самъ Богочовѣкътъ Христосъ, спасителътъ и глава на всички християнски черкви е отрицателъ на земнитѣ форми и порядки! „Моето Царство не е отъ този свѣтъ“. „Господи, да дойде Царството Ти на земята“, говори Христосъ. Учението на Христа е всечовѣшко, безъ догми, безъ политически принципи и ограничения. Учение на пълна свобода, истина, мъдростъ и любовъ. Това е и учението на богомилитѣ. Българитѣ въ своята всестранна разкапалостъ презъ срѣднитѣ вѣкове неможаха да го възприематъ, ала богомилството донесе възраждането и реформацията въ Европа и културния свѣтъ. Това трѣбва да бже гордостъ на българския народъ, защото богомилството даде на свѣта най-свѣтлото, което можеше да даде българскиятъ духъ и гений. Богомилството е първия зовъ за свѣтовната мисия на славянството. Ако срѣдновековна България би го възприела, можеби би се ускорило историческото ѣ развитие, наредъ съ това на Европа. Но въ творческия гений на народната душа богомилството остави трайни, положителни следи. Богомилството, попъ Богомилъ не остави написани книги, ала всичкото богатство на митологическа и символична приказка и пѣсень, на която се радва българскиятъ народъ е дѣло все на богомилството. Какъвъ по голѣмъ приносъ отъ този, какъвъ по цененъ, положителенъ и културенъ даръ отъ това богато духовно хранилище!

И Христосъ самъ не е оставилъ книги написани, нито Мойсей, нито Буда и Кришна. Тѣхното слозо, обаче, живѣе вѣчно. Затова, защото е магично. Защото е огрѣто отъ великата любовъ къмъ всичко живо. Ще отречемъ ли, че най-великитѣ двигатели на човѣчеството сж били неговитѣ велики духовни Учители! На какви земни закони и порядки сж се подчинявали тѣ? Въ тѣхъ е лежала истинската физическа и духовна обнова на всѣки човѣкъ, на всѣки народъ. „Азъ съмъ Пжтьтъ, Истината и Животътъ“, казва Христосъ. Богомилството е служило на Христа въ пълнота. И не е чудно, че не е било прието на времето въ България. Не е била по-добра участъта нито на Христа, нито на който и да било другъ великъ Учитель и тѣхнитѣ първи последователи. При това, чиститѣ и велики учения на тия велики Учители е по-хубаво винаги да си останатъ официално непризнати. Всѣко тѣхно признаване, значи да се опорочатъ. Тѣ трѣбва да живѣятъ въ сърцата и душитѣ на любящитѣ и свободни души. Истината неможе да се ограничи въ форми, закони и догми. Затова богомилитѣ сж имали такова становище къмъ всичко ограничаващо.

Богомилството е служило на Истината. Богомилитѣ сж обичали простия, но добродѣтеленъ, високо творчески, вдѣхновенъ, положителенъ животъ. Окултизмътъ може да помогне на всѣкиго твърде много да схване истинския творчески ликъ на богомилството. Въ него източната езотерика се преплита съ християнското вдѣхновение за добро, истина и свобода. Така негли е било и въ самото Христово учение.

Ако българитѣ биха искрено дирили пжтеки на духовна обнова и положително творчество, нека обърнатъ погледъ назадъ къмъ толкова пренебрегнатото въ България дѣло на богомилството.

Изъ вълшебната книга на Природата

Риба, която предсказва земетръсите

Общоприето е мнението, че главната опасност при едно земетресение е човѣкъ да бѣде погребанъ подъ развалинитѣ на едно разрушаващо се здание. Обаче, като се изключатъ най-силнитѣ земетресения, тази опасност е второстепенна, тъй като пожаритѣ сж, които при тѣзи случаи взиматъ най-много човѣшки жертви.

Земни трусове, които не причиняватъ на зданията по-голѣми вреди, а само пукнатини, сж въ състояние да разрушатъ инсталациитѣ за вода и свѣтиленъ газъ. Тия трусове причиняватъ експлозии — избухватъ пожари, които не могатъ да се изгасятъ по липса на вода.

Всички опити да се изнамѣри единъ апаратъ, който да предсказва земетресенията, сж останали досега напразни, та и донесъ е невъзможно да се взематъ предварителни мѣрки противъ страшната опасност отъ подобни пожари. Единствениятъ въ това отношение годенъ инструментъ е магнетометърътъ, който по единъ задоволителенъ начинъ изпълнява задачата си да показва колебанията на интензитета на земния магнетизъмъ; той е съвсемъ негоденъ, обаче, когато се касае да се схване особеното състояние на напрежение на земната повърхнина предшествуващо нѣкое земетресение. Японски земетръсни изследователи откриха напоследъкъ съществуването на една риба, която се оказа по-чувствителна отъ най-чувствителния наученъ инструментъ. Тя дава най-ясни предупредителни знаци нѣколко часа преди да настѣпи земетресение. Тази риба, позната съ научното си име *Parasilurus asotus*, очудва съ пълната си индиферентностъ къмъ своята срѣда или къмъ нѣкое колебание или движение въ нейно съседство. Изглежда като че ли тя се намира обикновено въ спяще състояние, отъ което нищо не може да я извади.

Наблюденията, обаче, на тази чудна риба показаха, че и при най-слаби колебания, напр. отъ тихи стѣпки, тя обикновено бива разтърсена отъ своята инертностъ и принудена да се изкачи бързо къмъ водната повърхностъ. Едно по-точно изследване установи, че тази необикновена подвижностъ предхожда едно земетресение съ нѣколко часа.

Седемъ месеци наредъ наблюдаваха японскитѣ учени рибата *Parasilurus* и въ 80 на сто отъ случаитѣ биде потвърдена нервността на рибата чрезъ сеизмографа; въ останалитѣ 20 случаи, касае се, споредъ мнението на земетръснитѣ изследователи, за земни трусове, които сж били толкова слаби, че не сж могли да бѣдатъ отбелязани и отъ най-чувствителнитѣ научни инструменти, които, обаче, въпреки това сж успѣли да „раздразнятъ нервитѣ“ на тази „земетръсна риба“. Чувствителността на това животно е, споредъ мнението на японскитѣ учени толкова голѣма, че въ единъ крѣгъ отъ 2,000 клм. отъ средището на едно земетресение, дава съвсемъ ясни предупредителни знаци.

Свърхчувствителността на тази риба се обяснява отъ биоложитѣ съ увеличеното напрежение на земната кора преди нѣкое земетресение; това напрежение предизвиква електромагнитни смущения, които действуватъ върху нервната и мускулна система на *Parasilurus*'a. Неподвижната иначе риба реагира тогава и на най-слабото раздвижване въ нейната срѣда чрезъ внезапни и необикновени за нея движения.

Въ една страна като Япония съ единъ незавиденъ рекордъ по отношение земетресенията, отъ които само 1'6 се подаватъ на регистриране въ течение на 24 часа, „земетръсната риба“ нѣма безсѣмнение голѣма стойностъ като предупредителъ, особено като се има предвидъ, че силата на нейнитѣ движения не стои въ никакво съотношение съ силата на предсказаното земетресение. За Индия, срѣдна и южна Америка, обаче, кждето земетресенията сж по-рѣдки, но често съ по-разрушително действие, отколкото въ Япония, тази риба би била особено ценна, защото би улеснила навременното вземане на предохранителни мѣрки противъ разрушения и пожари, като по този начинъ се спасятъ хиляди хора отъ преждевременна смъртъ.

Отъ немски Д-ръ А. А.

Единъ помощенъ апаратъ за френологията

Въ немското списание „Wiener Magazin“ (априлъ 1934 г.) намираме една интересна статия подъ надсловъ „Belauschte Seele“ за изобретението на Д-ръ Биски — невроскопа. За какво служи този апаратъ, читателитѣ ще видятъ отъ предадената накъсо статия въ страницитѣ на „Ж. З.“ Искаме само да подчертаемъ единъ фактъ — че френологията, която следъ значителенъ разцвѣтъ, напоследъкъ бѣ сѣкашъ замрѣла, като се оспорваше дори нейната база на изследване, отново добива потикъ за развитие. Това, което правѣха преди години чувствителнитѣ прѣсти на френолога, опипвайки черепа на човѣка, за да опредѣлятъ развитието на известни центрове, свързани съ опредѣлени душевни качества и способности, днесъ го прави единъ бездушенъ апаратъ. И го прави безпристрастно, като регистрирва автоматически резултатитѣ отъ френологичното изследване. Така, лека полека, окултнитѣ характерологични науки, отхвърляни отпървомъ, се налагатъ все по-властно на съвременнитѣ научни срѣди и привличатъ сериозни работници въ тѣхното поле на изследване. Не може и да бжде иначе — тия науки единички сж въ състояние да разбулятъ сложния душевенъ животъ на човѣка и да дадатъ конкретни данни за опредѣляне на човѣшкия характеръ.

2.

* * *

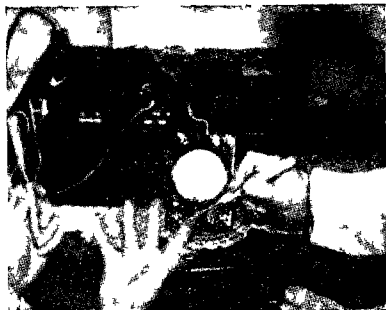
Хората сж се опитвали по най-различни пжтища да проникнатъ въ душевния животъ на човѣка, да разбулятъ неговитѣ тайни. Съвременната психология на подсъзнателното, психоанализата, индивидуалната психология — всички се стремятъ да разрешатъ загадкитѣ на душевния животъ.

За възпитанието — познаването на истинскитѣ вътрешни дарби и способности на отдѣлния човѣкъ, е особено важно. То се налага най-вече при професионалната ориентировка на човѣка, при опредѣляне

на неговото призвание. А тъкмо въ тази посока сж се давали досега само смжтни указания.

Но напоследъкъ се съобщава за едно ново, епохално въ известна смисъл на думата откритие, което ни дава възможностъ да установимъ сигурно и безпротиворечиво душевнитѣ качества на човѣка, а следователно да опредѣлимъ и неговото призвание.

Мѣкарьтъ Д-ръ Биски е изобретилъ единъ апаратъ, така наречения невроскопъ. Той се състои отъ една особено построена прѣчка,

съ която се опипва кожата на главата. Както е известно, по кожата на главата се намиратъ множество нервни краища, които сж въ връзка съ човѣшкия мозъкъ. Презъ тия нервни краища тече електриченъ токъ.

По-силното или по-слабо реагиране на нерва може да се отчете по указанията, които дава иглата на невроскопа. По този начинъ може да се сложи напълно безпристрастна диагноза на човѣшкия характеръ,

и така да се опредѣлятъ съ сигурностъ дарбитѣ и способнитѣ на човѣка.

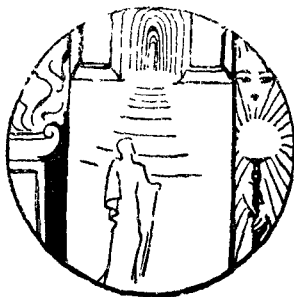
Освенъ кожата на главата, за целитѣ на изследването могатъ да послужатъ и върховетѣ на прѣститѣ, поради множеството нерви, които завършватъ въ тѣхъ.

Апаратътъ дава, освенъ това, възможностъ да се чуе съ слушалка силното брѣмчене на нервния токъ, който тече по повърхността на главата като тънка мрежа. Човѣкъ остава просто поразенъ отъ сигурността, съ която манометърътъ регистрира специфичнитѣ дарби у музиканта, да речемъ, или художника.

Всѣки нервень край отговаря на едно опредѣлено душевно качество. Указанията на манонетъра се отбелѣзватъ тогава по сила и степенъ на една психограма. По тази именно психограма се отчитатъ нуждитѣ данни. На нея се отбелѣзватъ общата интелигентностъ на изследвания индивидъ, като обща способностъ за духовна работа.

Следъ това онѣзи душевни способности, които подкрепятъ и усилватъ общата интелигентность: паметъ, съсредоточване, воля. Опредѣля се, освенъ това, неговата способностъ къмъ философска мисълъ, неговата етична природа, характера на неговия мирогледъ и пр.

Чрезъ това хубаво изобретение се осъществява една отколѣшна мечта на човѣчеството.

ВЕСТИ И КНИГОПИСЬ

Идентъ на Всемирното Братство въ чужбина. Въ спиритуалистичния вестникъ „Le Fraterniste“, излизащъ всѣки 15 дена въ Sin-le-Noble, сев. Франция, намираме въ броеветъ отъ 15. Априлъ и 1. Май т. г. печатана статията, „Богъ“ отъ Учителя, дадена на френски въ единъ отъ последнитъ броеве на Житно Зърно. Това е единъ голѣмъ признакъ на каква висота се държи словото и учението на Учителя въ чужбина. Навсѣкжде се чувствува не само голѣмата оригиналностъ на това слово, но и неговата истиностъ. Спомняме си думитъ на единъ реформаторъ на живота, който върви по свой пжтъ, Wohlleber отъ Цюрихъ въ Швейцария, който казваше: „Думитъ на Учителя не сж само оригинални, — оригинални слова въ свѣта има много, — тѣ сж истинни. Тѣхната истинностъ те обладава, тя те издига и ти дава другъ смисълъ“. Бавно но сигурно се гради пжтя на новото. То става главно въ сърцата на хората.

Страница изъ дѣлото на Николай Ръорихъ — Международния пактъ за запазване културнитъ старини. Идеята да се създаде единъ международенъ пактъ за запазване на паметниците на Красотата и Знанието, се е зародила у Ръориха — известенъ окултистъ, още презъ 1904 год. Тогава той представилъ подходящъ проектъ на руското правителство. Презъ 1914 год., той подновилъ проекта си и го представилъ на тогавашния главнокомандващъ руската армия. Минали, обаче, години безъ резултатъ. Знаменита е, обаче, декларацията на Ръорихъ презъ 1929 год. предъ американския печатъ. Въ нея сж изложени всички принципи легнали въ този международенъ договоръ за запазване културнитъ паметници. Споредъ тѣзи основни и прости принципи на Ръориховия пактъ, всѣка държава се приканва отвреме още да регистрира въ едно отъ международнигъ учреждения създадени за тази цель, най-ценитъ старинни паметници и хранилища на предмети на изкуството — музеи, черкви, научни институти и пр. Въ случай на война или вътрешни размирици, надъ всѣко таково здание, трѣбва да бжде поставено „Знамето на мира“. По този начинъ тѣзи здания ще бждатъ счетени за неутрални, заедно съ болницитъ, лазаретитъ и пр., които се намиратъ подъ подобна защита отъ страна на Червения кръстъ, възъ основа Женевската конвенция отъ 1864 год. Поради това сходство, проекта на Ръориха биде названъ „Червения кръстъ на културата“. Въ случай на нарушения на този международенъ договоръ отъ воюващитъ страни, тогава, тѣ се привличатъ подъ международна отговорностъ отъ съответнитъ сдилища.

Значението на този пактъ е много голѣмо и не се изчерпва отъ юридическата му постановка. Той събудилъ голѣмъ ентузиазъмъ въ хората, които познаватъ разрушителното действие върху културнитъ паметници презъ свѣтовната война. Още въ 1931 год. въ Брюге, Белгия сж се събрали сподвижниците на тази идея на международенъ конгресъ подъ „Знамето на мира“. На следната година се е състоялъ пакъ въ

сщия градъ вториятъ конгресъ. И на двата конгреса сж били представени много държави. Подъ ръководството и покровителството на самия Ръорихъ презъ време на тази конференция била уредена и международна изложба на исторически паметници. Надъ зданието, кждето заседавала конференцията и била уредена изложбата, надъ всички знамена на разнитъ народи, се е развѣвало „Знамето на Мира“, представлящо на широко бѣло поле, червенъ кръгъ — символъ на вѣчността — и въ него три сфери отъ сщия цвѣтъ — древенъ символъ на хармоничната, свещенна троица.

Като резултатъ отъ Брюгския конгресъ, на 17 ноемврий 1933 год. подъ председателството на Луи Хоршъ, управителъ на Ръориховия музей въ Ню-Йоркъ, въ Вашингтонъ се събралъ III-я международенъ конгресъ за „Ръориховия пактъ на мира“. Тридесетъ и четири държави сж взели участие въ този конгресъ. Едногласно се е взело решение, да се въведатъ въ законодателствата на всички страни постановленията на пакта. Още тогава решава панамериканския съюзъ, въ който влизатъ всички държави на Америка да одобрятъ принципално пакта. Република Панама, пъкъ го ратифицира въ сщщото време. Презъ време на конгреса въ Вашингтонъ, въ Япония, най-милитаристичната и агресивна страна въ свѣта е било издигнато надъ всички културни учреждения, „Знамето на мира“.

Това начинание на Ръориха е безсъмнение дѣло на неговитъ дълбоки окултни убеждения. Известно е, че той е подъ ръководството на Учителя Мория. Като художникъ, цѣлото му дѣло е пропито дълбоко съ духа на окултизма. И като общественъ деецъ, той води нагоре къмъ върховетъ на красотата и духа. *)

Неможе да се оспори че „пакта на Ръорихъ“ е отъ голѣмо културно значение за човѣчеството. Заведнѣжъ човѣчеството неможе да стане съвършено, то трѣбва да върви съ бавни стѣпки и крачки напредъ. Отъ Обществото на Народитъ къмъ Паневропа, Азия и Америка. Отъ Червения кръстъ къмъ „Червения кръстъ на културата“ и пр. Ала най-желателно е човѣчеството, народитъ въ всички държави на свѣта да премахнатъ съ законъ войната — най-голѣмото петно отъ лицето на земята днесъ. Тогава всѣкакви пактове, безразлично откъде ще дойдатъ тѣ, ще бждатъ излишни.

*) Изъ Окултизм и Ioga. кн. III. 1934 г. Бѣлград.

Открита е подписка

за записване абонати за

Библиотека „Свѣтла мисълъ“,

която почва да излиза въ **началото** на есента 1935 г. подъ редакцията на Георги Радевъ, Боянъ Боевъ, Слави Камбуровъ и Д-ръ Ел. Р. Коенъ.

Библиотека „Свѣтла мисълъ“ ще излиза годишно въ 10 книжки, форматъ 70/100 — 16-ини, всичко 320 стр. Отдѣлна книжка ще се счита отъ 32 до 40 стр. най-много.

Годишенъ абонаментъ — **40** лева.

Целта на Библиотека „Свѣтла мисълъ“ е да разгледа редица животрептящи въпроси въ свѣтлината на една **нова мисълъ**. До тази нова духовна мисълъ идватъ въ последно време най-виднитѣ представители на наука, философия, изкуство, общественъ животъ.

Отъ една права мисълъ се нуждае целия свѣтъ днесъ. Въ България се чувствува голѣма празнота отъ подобенъ родъ литература. Библиотека „Свѣтла мисълъ“ цели да запълни поне отчасти тази празнина отъ смислено четиво.

Презъ тази годишнина ще бждатъ засегнати следнитѣ въпроси: **Наука и Религия; Животъ и Смъртъ; Мисията на Славянството; Мисията на Богомилството; Черти и насоки на новото време; Съвременната наука за характера; Човѣкъ и характеръ; Хирологията въ свѣтлината на съвременната наука; Паневритмия, туризмъ и пр. въ нова свѣтлина; Агартя — потайниятъ градъ.**

Ние вѣрваме, че Библиотека „Свѣтла мисълъ“ ще бжде приета най-радушно отъ читателитѣ на сп. „Житно Зърно“ и отъ българския културенъ читателъ, въобще.

За да може всѣки да получи библиотеката на незначителната цена отъ 40 лв., абонатитѣ трѣбва да внесатъ абонамента си, **най-късно до 1 Септемврий 1935 год.**

Суми и кореспонденция се пращатъ до Жечо Панайотовъ — ул. Опълченска 64 — София. III.

Le Maître parle

Le Noyau de l'Enseignement Divin

Vous me demandez : „Quel est le noyau de l'enseignement ?“

Je vous ai dit et je vous dirai de nouveau :

„Le noyau de l'Enseignement, c'est l'Amour, la Sagesse et la Vérité.“

Mais ces trois choses, que sont-elles ? me demandez-vous encore.

Ecoutez, vous qui avez déjà commis l'irréparable faute — qui avez brisé la coque de la vie pour en goûter l'amande. L'amande dont tous mangent sans jamais arriver à la manger. Continuez dans le même sens — mangez de l'amande. Mais que les coquilles ne vous soient pas une entrave.

Et moi, je vous dis : „Mangez de l'amande, voyez quel goût a la vérité ; mais que les coquilles ne vous fassent pas trébucher — ne demandez pas de „preuves“.

Et maintenant, écoutez la réponse à votre question :

L'Amour est ce sans quoi aucune vie ne peut exister.

La Sagesse est ce sans quoi aucun mouvement n'existe.

La Vérité est ce sans quoi aucune limite n'existe.

L'Amour est le commencement de la vie.

La Vérité est la fin de la vie. Ce sont les deux bornes de la Grande Réalité dans le monde.

Ce qui se meut au milieu et donne une forme aux choses, c'est la Sagesse Divine.

La Sagesse ne peut agir que s'il y a un commencement et une fin. C'est entre ces deux bornes que travaille la Sagesse, dans l'intervalle formé par le commencement et la fin, et qu'emplissent toutes les éternités sans jamais pouvoir le remplir.

C'est dans cet intervalle que se meut la Sagesse montrant dans leur vrai jour l'Amour et la Vérité.

La Sagesse déclare :

Moi, qui me meus entre le commencement et la fin, je vous dis :

L'Amour est le commencement de tout ce qui existe.

La Vérité en est l'ultime limite, le but suprême.

Et au delà de la Vérité ? Au delà de la Vérité il n'y a rien. Tu ne peux aller au delà de la Vérité. Chaque chose créée se meut, se meut et s'arrête enfin à la Vérité. Elle peut se mouvoir des millions et des milliards d'années ; mais une fois arrivée jusqu'à la Vérité, elle s'arrête. Et alors c'est l'un des deux : ou elle prendra en considération les lois de la Vérité et y conformera sa vie ou elle sera réduite en poudre.

Tu t'écries : „Dis-moi la Vérité !“

La Vérité ne peut se dire. Il faut la vivre.

La Vérité représente le fruit de la totalité de la vie. Elle renferme ce en quoi Dieu se manifeste. Elle renferme ce en quoi tous les êtres parfaits se manifestent. Elle renferme toute l'éternité qui est composée de milliers et de millions „d'éternités“. Parce qu'il y a des éternités qui ont des bornes, et il y a des éternités qui sont sans bornes.

Et ainsi, rappelle-toi :

Si, avec ton amour, tu ne peux passer du commencement à la fin — et entrer dans la Vérité ; et si, d'autre part, avec ta vérité, tu ne peux passer de la fin au commencement, tu ne comprendras jamais ce que c'est que la vie.

Tu dois unir le commencement et la fin. Si tu n'y arrives pas, tu ne pourras rien faire, tu ne pourras rien comprendre.

Et qu'est-ce qui peut réunir le commencement et la fin ?

Seulement la Sagesse.

Редакцията на сп. „Нитно Зърно“, върна на обещанието си, заедно съ настоящата книга 6 отъ списанието, разпраща като премия практически ползвателата на читателитѣ книга на

А. Осборнъ Йивсъ

ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТѢ ЛЖЧИ

— Х Р О М О Т Е Р А П И Я —

Изложението е общедостъпно.

Хромотерапията е една окултна наука, върху която на български нѣма нищо печатано. Тя е една отъ ония пжтеки, посредствомъ които животътъ на човѣка може да стане слънчевъ, пълненъ съ здраве, радостъ и смисълъ.

Премията се праща на всички абонати. Тѣ трѣбва да бждатъ достатъчно съвестни и да внесатъ **НЕМЕДЛЕННО** своя абонаментъ отъ 80 лв. за IX год. на списанието.

Продължава подписната за ДЕВЕТАТА ГОДИШНИНА

на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“

Редакцията съобщава на своите читатели, че ХРОМОТЕРАПИЯТА на Йивсъ, предвидена за премия на списанието през тази година, се разпраща на всички абонати заедно с настоящата кн. 6 за м. юний. Затова всеки абонат трябва да внесе ВЕДНАГА абонамента си.

Абонаментът остава и през тази IX година пакъ минималния за списания от този родъ — 80 лв.

През последните нѣколко години списанието подобри извънредно много качеството на помѣствания материалъ. За тая цель бѣха отворени редица нови отдѣли. Презъ текущата IX-та годишнина сж внесени редица още подобрения.

Списанието „Житно Зърно“ и презъ тази годишнина ще остане вѣрно на своите цели — да хвърля духовна свѣтлина по всички въпроси на живота, за да могатъ хората да се възпитатъ и подготвятъ за единъ по-възвишенъ животъ на земята.

ЕДНА НОВА ДУХОВНА КУЛТУРА само е въ състояние да пресъздаде и обнови всеки народъ и цѣлото човѣчество.

Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бѣде прието така радужно, както до сега. Вѣрваме, че всички абонати ще направятъ много повече за разпространението му.

Нека влѣзе то въ всеки домъ!

Всичко се праща на адресъ: **„ЖИТНО ЗЪРНО“**

Пощ. кутия № 270 — София

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: **„JITNO ZERNO“**

Boîte postale № 270

S O F I A (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levass ou 25 Frs. Frs.
